

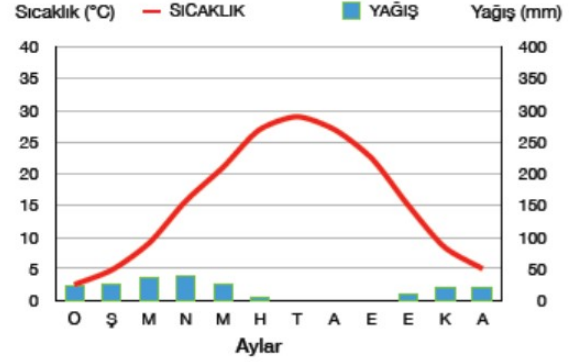
YERYÜZÜ ŞEKİLLERİNİN OLUŞUMU

ADI SOYADI:

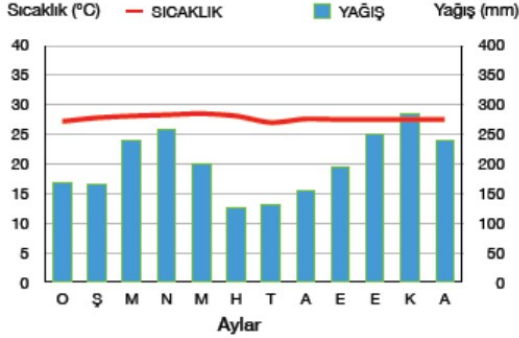
Dış etkenlerin yeryüzünü şekillendirme süreci kayaçların ayrışmasıyla başlar. Kayaçların fiziksel ve kimyasal olarak ufalanması sürecine **ayrışma** denir.

FİZİKSEL AYRIŞMA: Kayaçların fiziki yapısında günlük sıcaklık farkına bağlı olarak görülen ayrışma türüdür. Çöl, Karasal iklim gibi gündüz sıcak gece soğuk olan iklimlerde yaygın olarak görülür.

KİMYASAL ÇÖZÜNME: Suyla olan çözünmedir. Ekvator, Muson, Okyanus gibi yağışlı bölgelerde yaygın olarak görülen çözünme türüdür.

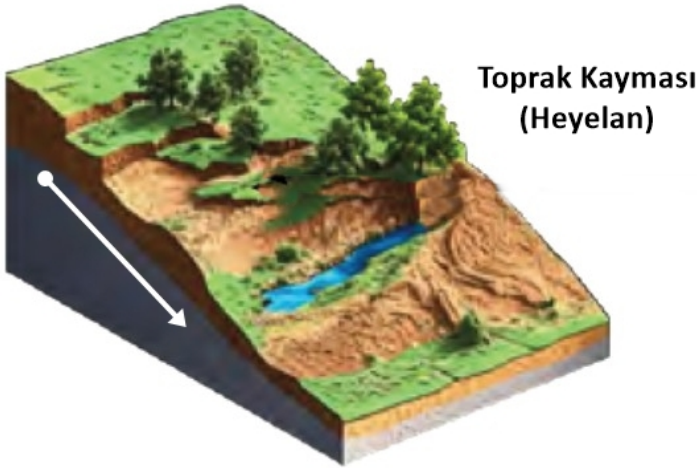

Yukarıda sıcaklık yağış grafiği verilen Karasal iklim bölgesinde fiziksel ayrışma etkilidir.

Yanda sıcaklık yağış grafiği verilen Ekvatorial iklimde kimyasal ayrışma etkilidir.

KAYAÇLARIN OLUŞUMU: Yerkabuğunun ana yapısını kayaçlar oluşturur. Volkanizma sonucu magmanın soğuyup katılaşmasıyla magmatik kayaçlar (*granit, volkan tüf, obsidyen gibi*), araziden aşınıp çukur alanlar da biriken malzemenin sıkışıp çimentolaşmasıyla tortul kayaçlar (*çakıltı, kumtaşı, kömür gibi*) oluşur. Magmatik ya da tortul kayaçların yüksek sıcaklık ve basınç altında kalarak değişime uğramasıyla başkalaşım kayaçları oluşur. Örneğin kireçtaşı sıcaklık ve basınç altında kaldığında Mermere dönüşür.

KÜTLE HAREKETLERİ: Heyelan, kaya düşmesi, çamur akıntıları yamaç dengesinin bozulması sonucu ortaya çıkan doğal afetlerdir.

- Eğimli arazi,
- Şiddetli kar erimeleri,
- Toprağın suya doymun hale gelmesi,
- Tabakaların yapısı,
- Yol, köprü vs yapımında yamaç dengesinin bozulması,
- Depremler heyelana sebep olur.

NOT: Ülkemizde heyelanlar en fazla Karadeniz Bölgesinde ilkbahar mevsiminde görülür. (Bölgenin eğimli ve yağışlı olması kar ve buz erimeleriyle toprağın suya doyması)

EROZYON: Toprak yüzeyinin yağmur ve rüzgârla aşınmasıdır Doğal süreçlerde gerçekleşen bu erozyon afet olarak nitelendirilmezken, insanın etkisiyle hızlandığında afet özelliği kazanır. Verimsizleşen toprak yüzeyi tarım alanlarının azalmasına, verimin düşmesine sonuçta kıtlığa ve açlığa neden olur. Yavaş yavaş gerçekleşen doğal afettir. Erozyon özellikle iç bölgelerde etkilidir. Bitki örtüsünün zayıf olması, engebeli arazi, ani yağışlar ve arazinin yanlış kullanımı erozyon şiddetini artırır.

Erozyona Karşı Alınabilecek Önlemler: Ağaçlandırma çalışmaları yapmak, Eğimli arazilerde taraçalar oluşturmak, Tarım arazilerini eğime TERS sürmek, Meraları aşırı otlatmamak, Nadas tarımı yapmamak, Anız yakmamak...

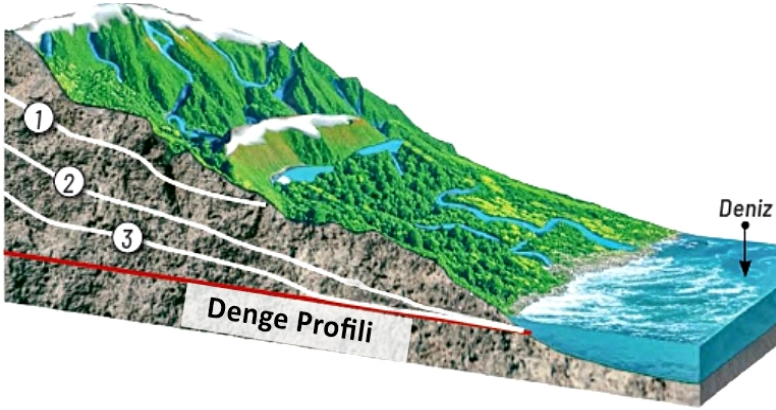
YERYÜZÜ ŞEKİLLERİNİN OLUŞUMU

DIŞ KUVVETLER

Enerjisini Güneşten alan ve yeryüzünü aşındırma, taşıma ve biriktirme şeklinde şekillendiren kuvvetlerdir. Akarsu, rüzgâr, dalga, buzul gibi...

**** AKARSULAR ****

Yeryüzünün şekillenmesinde en etkili olan dış kuvvetlerdir. Çünkü yağmur ve sellerin yaptıkları aşınmalar da akarsular içinde değerlendirilir. Akarsuyun doğduğu yere *Kaynak (yukarı çıkır)*, döküldüğü yere ise *Ağız (aşağı çıkır)* denir. Akarsu kaynaktan doğar ağıza doğru akar. Bu esnasında genellikle yüksek ve engebeli yerleri aşındırır, buralardan aşınan malzemeleri düz yerlerde biriktirir. Böylece aşındırma ve biriktirme şekilleri oluşur.

Denge Profili:

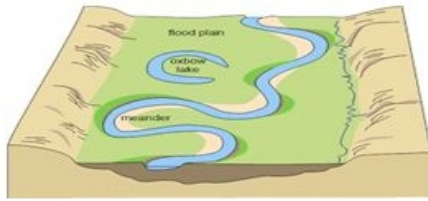
Akarsuların aşındırabilecekleri en son seviyedir. Diğer bir ifadeyle akarsuyun denize sıfır hale gelmesidir. Türkiye genç oluşumlu olduğu için ülkemiz yüksektir ve akarsular denge profiline ulaşmamışlardır. Batı Avrupa gibi eski arazilerde görülür.

Denge Profiline ulaşan akarsularda:

1. Yatak eğimi azalır.
2. Akış hızı azalır.
3. Aşındırma gücü azalır.
4. Su potansiyeli azalır.
5. Enerji üretimi için elverişsizdir.
6. Üzerinde ulaşım ve taşımacılık yapılabilir.

AKARSU AŞINIM ŞEKİLLERİ

1. Vadi: Akarsuyun aktığı ve bu esnada aşındırdığı yatağıdır. Vadi "V" şeklinde ise "Çentik vadi", "U" şeklinde ise "Boğaz Vadi", Farklı dirençteki tabakaların oluşturduğu basamaklar şeklinde ise "Kanyon Vadi", düz yerde biriktirme yapıyorsa "Alüvyal Tabanlı Vadi" oluşur.

Menderes

2. Menderes: Akarsular, eğimin azaldığı yerlerde kıvrılarak akarlar. Hem aşındırma hem de biriktirme sonucunda bu kıvrımlar daha da genişleyerek menderesleri oluştururlar. Menderes şeklinde akan akarsuyun enerji potansiyeli azalmış olup akarsu sık sık yatak değiştirir. Ülkemizde Ege'de yaygındır.

NOT: Menderes hem aşındırma hem de biriktirme şeklidir.

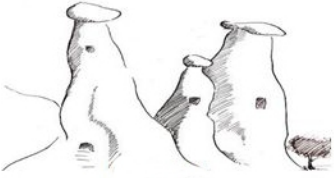
3. Kırgıbayır (Badlands): Şiddetli yağmurların oluşturduğu sel suları, bitki örtüsünün bulunmadığı ve kolay aşınabilen arazileri aşındırır. İç bölgelerimizde görülür.

4. Peribacaları: Volkanik arazilerde, sel sularının, aşınmaya karşı farklı dirençteki tabakaları aşındırması sonucunda oluşan şekillerdir. Kapadokya çevresinde görülür.

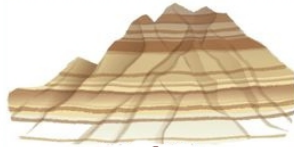
5. Peneplen (Yontukdüz): Akarsu aşınımının en son safhasında ortaya çıkan hafif dalgalı düzlüktür. Daha çok eski arazilerde görülür. Ülkemiz arazileri peneplen halinde iken 3 ve 4. zamanda toptan yükselmişlerdir. Bu yüzden düzlükler yükseklerde yer alır. Bu yüzden iç bölgelerde platolar yaygındır.

6. Plato: Aşınma sonucu yüksekte kalan düzlüktür. Ülkemiz İç Anadolu'da obruk, Cihanbeyli, Haymana gibi platolar bulunur.

YERYÜZÜ ŞEKİLLERİNİN OLUŞUMU

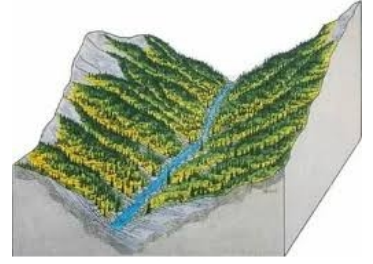
Peribacısı

Kırğıbayır

Kanyon Vadi

Çentik Vadi

AKARSU BİRİKİM ŞEKİLLERİ

* Akarsuların biriktirme yapabilmesi için **öncelikle yatak eğiminin azalması** gerekir. Eğim azalınca akarsuyun hızı da azalır, böylece daha önce taşıdığı maddeleri taşıyamaz hale gelir ve biriktirme yapar.

* Akarsuyun taşıyıp biriktirdiği toprağa **“alüvyon”** denir.

* Akarsular hızlı aktığı zaman büyük maddeleri, yavaş aktıkları zaman küçük maddeleri taşıyıp biriktirirler.

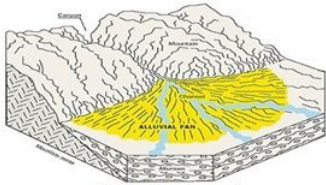
1. Birikinti Konileri ve Yelpazeleri: Dağ yamaçlarından düzlüğe inen akarsular, taşıdıkları materyalleri eğimin azaldığı yerlerde yarım koni şeklinde biriktirirler. Bunlara birikinti konisi denir. Birikinti konileri büyüyerek **“Dağ Eteği Ovası”** ve **“Dağ İçi Ovası”** oluştururlar.

2. Taban Seviyesi Ovaları: Akarsuların denize yaklaştıkları yerlerde taşıma gücü azdır. Böyle yerlerde akarsular, taşıdıkları malzemeleri biriktirirler.

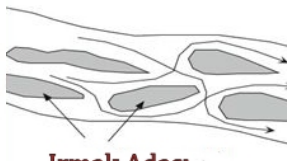
3. Delta Ovaları: Akarsuların taşıdıkları malzemeleri, deniz içerisinde biriktirmesi sonucu, üçgene benzeyen düzlükler meydana gelir. Bunlara delta ovası adı verilir. Çukurova, Bafra ovası gibi. Delta'nın oluşması için kıyıda akıntı ve med ve cezirin (gel- git) olmaması, akarsuyun bol alüvyon taşıması ve kıyının sığ olması gibi şartlar gerekir. Akıntı ve gel git olan yerde Delta oluşmaz. Batı Avrupa Kıyılarında bu yüzden delta oluşmaz, bunun yerine Haliç oluşur.

4. Taraçalar (Sekiler): Aüvyal tabanlı vadi üzerindeki akarsuların, yeniden canlanarak, yatağını kazması sonucunda oluşan yüksekte kalmış eski vadi tabanlarıdır. Anadolu toptan yükseldiği için akarsular daha önce biriktirdiği yerleri aşındırmış böylece kıyı taraçaları oluşmuştur. (Taraça hem aşınım hem birikim şeklidir.)

5. Kum Adacıkları: Akarsu eğiminin azaldığı ve yatağın genişlediği yerlerde, taşınan alüvyonlar ve kumlar küçük adacıklar şeklinde biriktirilir. Bunlara kum adacıkları denir.

Birikinti Konisi

Irmak Adası

Seki (Taraça)

Bafra Ovası

Kızılırmak

RÜZGÂRLAR

Rüzgârlar, kurak ve yarı kurak bölgelerde etkilidirler. Çünkü bu bölgelerde bitki örtüsü zayıf, arazi kuru, rüzgâr hızlıdır. Kumları rahat bir şekilde hareket ettirip yeryüzü şekilleri oluştururlar.

Rüzgâr Aşındırma Şekilleri

Rüzgârlar, güçleri ölçüsünde yeryüzünden kopardıkları parçacıkları sürükleyerek, havalandırarak taşırlar ve önüne çıkan engellere çarptırırlar. Bunun sonucunda, kayaların yüzeyinde çizikler ve oyuklar oluşur. Aşınmaya karşı farklı dirençteki tabakalar üst üste oluşmuş ise bu oyuklar büyür ve bazı şekiller meydana gelir. Bu şekillerin en sık görülenleri **mantar kayalar** ve **şahit kayalar** ve **yadang'tır**.

Rüzgâr Biriktirme Şekilleri

Rüzgâr biriktirme şekillerinden en yaygın olanları kumullardır. Kumullar, rüzgâr hızının azaldığı alanlarda kum yığınları şeklinde meydana gelirler. Hilal biçimindeki enine kumullara da **“barkan”** adı verilmektedir. Rüzgârın biriktirdiği toprağa ise **“lös”** toprakları denir.

YERYÜZÜ ŞEKİLLERİNİN OLUŞUMU

(Mantarkaya)

(Şahitkaya)

(Yardang)

(Barkan)

YER ALTI SULARI VE KARSTİK ŞEKİLLER

Kaya tuzu, jips (alçıtaşı), kalker (kireçtaşı) gibi suda kolay eriyebilen kayaların bulunduğu arazilere karstik araziler adı verilir. Bu arazilerde suların etkisiyle birtakım şekiller oluşur. Bu şekillere karstik şekiller denir. Ülkemizde Akdeniz’de Antalya çevresinde ve Toroslarda yaygındır.

Karstik Aşınım (Çözünme) Şekilleri

1. Karstik arazilerde, yağışlar sonucunda yeryüzüne düşen sular, kireçtaşlarını aşındırarak oyuklar ve yarıklar oluşturur. Bunlara büyüklüklerine göre “**Lapya**”, “**Dolin**”, “**Uvala**”, “**Polye**” gibi isimler verilir. En küçük Karstik aşınım şekli **Lapya** en büyüğü **Polye**’dir. Antalya’daki Elmalı ve Burdur Kestel Ovaları ve Muğla polye ovalarına örnektir.

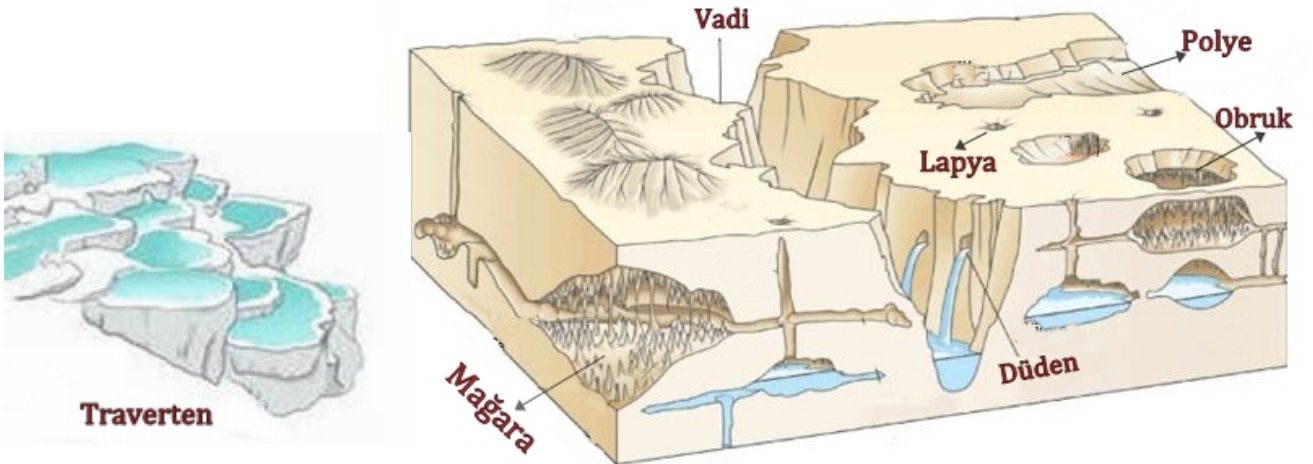
2. **Obruklar**: yer altındaki mağara ve galeri tavanlarının çökmesiyle oluşmuş derin kuyulardır. Mersin’deki Cennet ve Cehennem Obruğu gibi... Konya çevresinde yer altı sularının aşırı kullanılması nedeniyle obruk oluşumlarına rastlanır.

3. **Mağaralar**: Karstik alanlarda yer altı sularının eritmesi sonucu oluşan doğal yer altı boşluklarına mağara denir. Bu mağaralar birer turizm alanıdır. Damlataş, Dim, İnsuyu gibi...

Karstik Biriktirme Şekilleri

1. **Travertenler**: Karstik alanlardan kaynaklanan suların içerisinde erimiş halde bulunan kireç, buharlaşma ve sudaki karbondioksitin ayrışması sonucu çökelir ve travertenler meydana gelir. ;Pamukkale gibi.

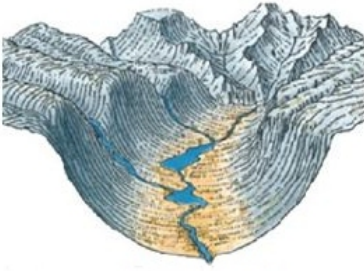
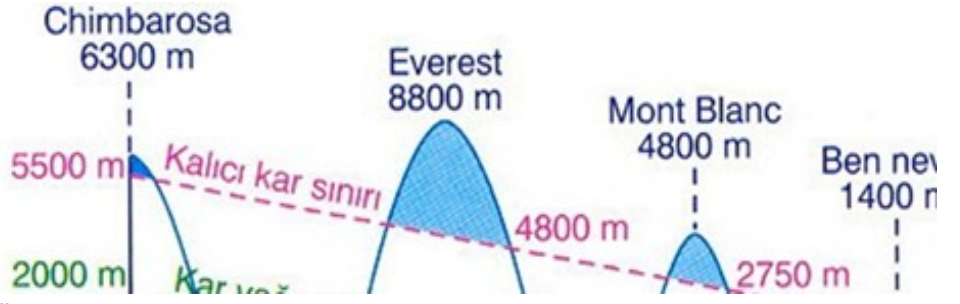
2. **Sarkıt, Dikit ve Sütunlar**: Mağara tavanından sarkan kalsiyum karbonat çökelti taşlarına sarkıt, mağara tabanından yükselen kalsiyum karbonat çökelti taşlarına ise dikit adı verilir.

YERYÜZÜ ŞEKİLLERİNİN OLUŞUMU

BUZULLAR

Kutuplarda ve yüksek dağlar üzerinde yağışlar genellikle kar halinde olur. Sıcaklık çok düşük olduğu için yağın karlar erimeden üst üste birikir. Biriken bu karlara **toktağan (kalıcı) kar** denir. Yaz ve kış karla örtülü olan böyle yerlerin alt kısımlarına ise, "**kalıcı kar sınırı**" adı verilir. Kalıcı kar sınırı Ekvatordan kutuplara gittikçe deniz seviyesine yaklaşır. Buzullar **Örtü Buzulu**, **Takke Buzulu** ve **Vadi Buzulu** gibi kısımlara ayrılır.

Buzul Vadisi

Buzulların aşındırmasıyla oluşan kıyılara "**fiyort**" ve "**skyer**" tipi kıyı denir. Bu tip kıyılar Norveç, Kanada gibi soğuk ülkelerde görülür. Türkiye ılıman Kuşakta yer aldığı için ülkemizde bu kıyılar görülmez.

Buzulların Aşındırma Şekilleri

Buzul Vadisi: Buz örtüleri altında kalmış olan bölgelerde, buzun yatağını aşındırmasıyla oluşur. "**Sirk vadisi**" de denir.

Hörgüç kaya: Ana kayanın buzullar tarafından işlenmesi sonucunda oluşan kaya tepeleridir. Buzullar bazen eriyince bu çanaklarda sular birikerek sirk göllerini meydana getirirler.

Buzulların Biriktirme Şekilleri

Moren (Buzultaş): Buzulların aşındırdıkları malzemeleri biriktirmesiyle oluşan taş toprak karışımına moren denir.

DALGA VE AKINTILAR

*Dalga, rüzgârla oluşan deniz yüzeyindeki salınım hareketleridir.

*Deniz dibinde meydana gelen deprem, volkanik faaliyetler veya heyelanlara bağlı olarak oluşan büyük dalgalara "**tsunami**" dalgaları denir. Bir tür afet olan tsunamilere Endonezya, Japonya gibi deprem bölgelerinde rastlanır.

*Ay'ın ve Güneş'in çekim gücü etkisiyle okyanuslarda görülen alçalma - yükselme hareketlerine "**med cezir**" (gel-git) denir. Okyanuslarda ve kenar denizlerde etkili olup iç denizlerde belirgin değildir. Gel-Git'in etkili olduğu kıyılarda Haliç oluşur. Delta Ovaları oluşmaz. Ülkemizde delta ovalarının varlığı gelgitin etkili olmadığını gösterir.

DALGA AŞINIM ŞEKİLLERİ

Falez (Yalıyar): Yüksek kıyılarda dalgaların etkisiyle kıyıların alt kısımları aşındırılır ve bazı oyuklar oluşur. Bu oyuklar büyüdüğü zaman tavanları çöker ve denize dik kıyılar meydana gelir. Dağların denize paralel uzandığı Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında yaygındır.

DALGA BİRİKİM ŞEKİLLERİ

Kıyı Kumsalları (Plajlar): Dalga ve akıntıların etkileriyle kıyıdan koparılan malzemeler, bir müddet sonra sürtünme sonucu iyice ufalanır, incelir. Dalgalar bu küçülen malzemeleri alçak kıyılarda biriktirirler. Sonuçta kıyı kumsalları yani plajlar oluşmuş olur.

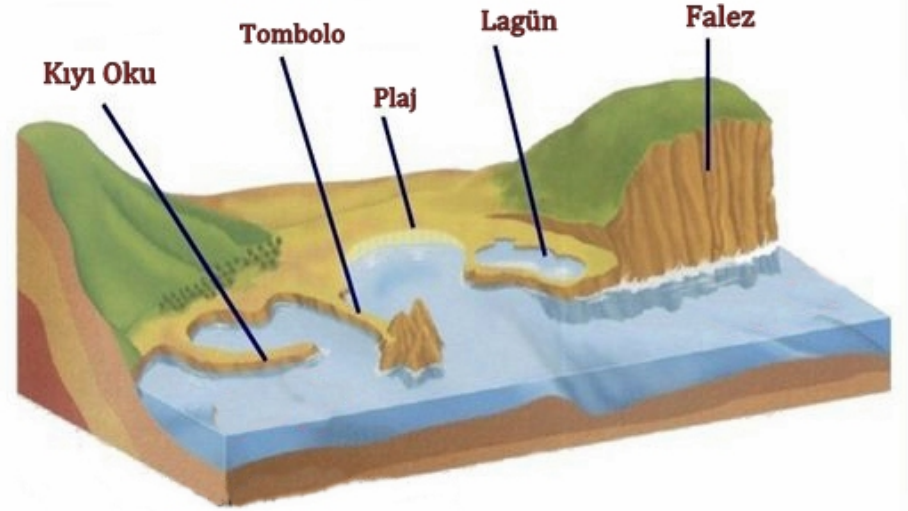

YERYÜZÜ ŞEKİLLERİNİN OLUŞUMU

Kıyı Oku: Dalgalar ve kıyı akıntıları, taşıdıkları materyalleri özellikle koyların kenarında biriktirirler. Sonuçta kıyılarda çıkıntılar oluşur. Bunlara kıyı oku denir.

Lâgün: Koyların önünde oluşan kıyı kordonları zamanla koyun önünü tamamen kapatır ve denizle olan bağlantısını keserek deniz kenarında bir göl oluşumuna sebebiyet verir. Böyle oluşan göllere lâgün ya da denizkulağı denir. K. Ve B. Çekmece Gölleri LAGÜN'e örnektir.

Tombolo: Yakınındaki bir adanın bir kordonla kıyıya bağlanması sonucu oluşan yarımadalara tombolo denir. Kapıdağ Yarımadası ve Sinop TOMBOLO örneğidir.

KIYI TİPLERİ

- * Dağların deniz boyunca uzandığı kıyılara **"Boyuna Kıyılar"** denir. Karadeniz ve Akdeniz kıyıları gibi...
- * Dağların denize dik uzandığı kıyılara **"Enine Kıyılar"** denir. Ege Bölgesinde olduğu gibi...
- * Eski akarsu vadilerinin sular altında kalmasıyla oluşan kıyılara **"Ria"** denir. İstanbul ve Çanakkale Boğazları gibi.
- * Buzulların oluşturduğu kıyılara **"Fiyort"** ve **"Skyer"** denir. Bu tür kıyılar soğuk kuşakta görülür. Ülkemizde görülmez.
- * Gel – Git etkisiyle oluşan kıyılara **"Haliç"** denir. Ülkemizde görülmez. Okyanus kıyılarında görülür. Ulaşım için önemlidir. Amsterdam, Hamburg gibi...
- * Dağların deniz paralel uzandığı ve denizde birçok adanın olduğu kıyılara **"Dalmaçya"** kıyılar denir. Ülkemizde Teke yöresinde (Antalya Kaş çevresinde) görülür. Adriyatik Kıyıları yaygındır.

Boyuna Kıyı

Enine Kıyı

Haliçli Kıyı

Fiyort Kıyı

Limanlı Kıyı

Ria Kıyı

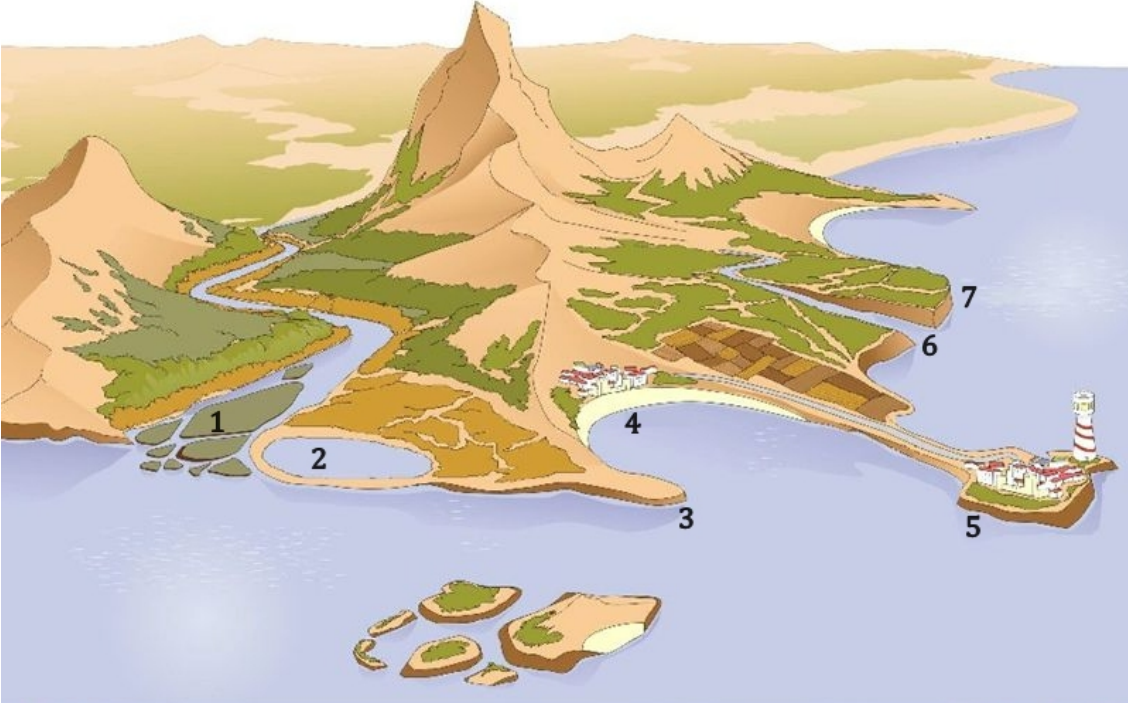

Dalmaçya Kıyı

NOT: Doğal çevre üzerinde insanın oluşturduğu etkiye **"Antropojen etki"** denir. Günümüzde insanlar kıyıları doldurarak, maden çukurları açarak; yol, baraj vb. inşaat faaliyetlerinde bulunarak topoğrafyada belirgin değişikliklere yol açarlar. Örneğin Hollanda'da kıyıya setler yapılarak deniz doldurulur, **Polder** denilen yerlerde tarım yapılır.

YERYÜZÜ ŞEKİLLERİNİN OLUŞUMU

ETKİNLİKLER

Numaralarla
gösterilen yerlerin
isimlerini yazın.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

(Lagün, Delta, Plaj (Kumsal), Tombolo, Falez, Haliç, Kıyı Oku)

DİŞ KUVVETLER	AKARSULAR		RÜZGÂRLAR		KARSTİK ŞEKİLLER		DALGA VE AKINTILAR		BUZULLAR	
	AŞINIM	BİRİKİM	AŞINIM	BİRİKİM	AŞINIM	BİRİKİM	AŞINIM	BİRİKİM	AŞINIM	BİRİKİM
Menderes										
Vadi										
Falez										
Hörgüçkaya										
Mantarkaya										
Obruk										
Peribacası										
Delta Ovası										
Lagün										
Obruk										
Dev Kazanı										
Tombolo										
Fiyort Kıyı										
Traverten										
Mağara										
Barkan										
Alüvyon										
İrmak Adası										
Lös										
Moren										
Sarkıt, dikit										

YERYÜZÜ ŞEKİLLERİNİN OLUŞUMU

Aşağıdaki ifadelerin karşısına **DOĞRU** veya **YANLIŞ** olduğunu belirtiniz.

İFADE	D	Y
1. Falezler dalga aşındırması sonucu oluşurlar.		
2. Fiyort ve Skyer tipi kıyılar ekvator çevresinde yaygındır.		
3. Peneplen akarsuyun çok uzun sürede oluşturduğu aşınım şeklidir. Bu yüzden peneplenlere eski arazilerde rastlanır.		
4. Hızlı akan akarsuların enerji potansiyelleri yüksektir.		
5. Dış kuvvetlerin etki alanını belirleyen en önemli faktör iklimdir.		
6. Akarsu yavaş aktığında derin vadiler oluşturur.		
7. Peribacaları volkanik arazide rüzgârlar tarafından oluşturulmuştur.		
8. Barkan, Löss ve mantar kaya Çöl ikliminde görülür.		
9. Karstik şekiller Toros Dağları'nda yaygındır.		
10. Kalıcı kar sınırı dünyanın her yerinde aynıdır.		
11. Gel-git ve akıntıların etkili olduğu kıyılarda delta ovaları oluşmaz.		
12. İstanbul ve Çanakkale Boğazları Ria Tipi kıyılara örnektir.		
13. Mendereslerin enerji potansiyeli yüksektir.		
14. Ülkemizdeki akarsuların enerji potansiyelleri düşüktür.		
15. Bir adanın zamanla karaya bağlanmasına Lagün denir.		
16. Falezli kıyılar ülkemizde Karadeniz ve Akdeniz'de yaygındır.		

Aşağıdaki boşlukları doldurun.

- Dalgaların aşındırmasıyla oluşan yüksek ve uçurumlu kıyılara denir.
- Bir adanın zamanla karaya bağlanmasıyla oluşur. Sinop ve Kapıdağ Yarımadası bu oluşuma örnek verilebilir:
- Daimi kar sınırı ekvator'dan kutba gittikçe (azalır/artar)
- Genelde mağara tavanlarının çökmesiyle oluşan derin karstik çukurlara denir:
- Norveç gibi soğuk ülkelerde buzul vadilerinin sular altında kalmasıyla oluşan kıyı tipidir.
- Ülkemizde en az etkili olan dış kuvvet, en fazla etkili olan dış kuvvet dır.
- Ekvator ve çevresinde kalıcı kar sınırı (yüksek/alçak)
- Toprağın ana kaya ile eğim yönünde kaymasına denir:
- Haliçli kıyılar ülkemizde (görülür/görülmez) Çünkü:.....
- Yatak eğiminin azaldığı yerlerde akarsuyun kıvrım yaparak akmasına denir:
- Adriyatik kıyıları (Hırvatistan) görülen kıyı tipidir:
- Eski akarsu vadilerinin sular altında kalmasıyla oluşan kıyı tipidir:
- Ekvator, Muson gibi yağışlı iklimlerde taşların parçalanmasıyla görülen çözünme türüdür.
- Koy ve körfezlerin ağzının zamanla kumsalla kapanmasıyla oluşur. B. Ve K. Çekmece Gölü bu oluşuma örnektir.....

CEVAPLAR:

1. Delta 2. Lagün 3. Kıyı Oku 4. Kumsal 5. Tombolo 6. Haliç 7. Falez

Dış kuvvetler Menderes, vadi, peribacası, dev kazanı – Akarsu aşınım

Mağara, Obruk – Karstik Aşınım

Tafoni, Mantarkaya – Rüzgar Aşınım

Fiyort Kıyı, Hörgüçkaya – Buzul Aşınım

Traverten – Karstik Birikim

Delta Ovası, Irmak adası – Akarsu birikim

Lagün, Tombolo – Dalga birikim

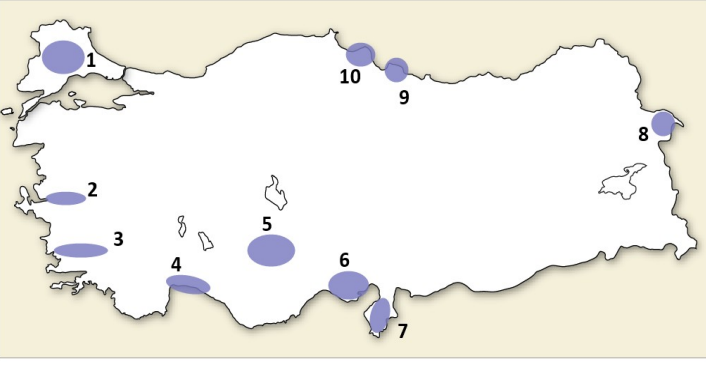
Barkan, Löss – Rüzgar birikim

DOĞRU / YANLIŞ 1D 2Y 3D 4D 5D 6Y 7Y 8D 9D 10Y 11D 12D 13Y 14Y 15Y 16D

BOŞLUK DOLDURMA 1Falez 2Tombolo 3azalır 4Obruk 5Fiyort 6Buzullar-Akarsular 7Yüksek 8Heyelan 9Görülmez- Gelgit etkili değildir 10Menderes 11Dalmaçya 12Ria 13Kimyasal 14Lagün

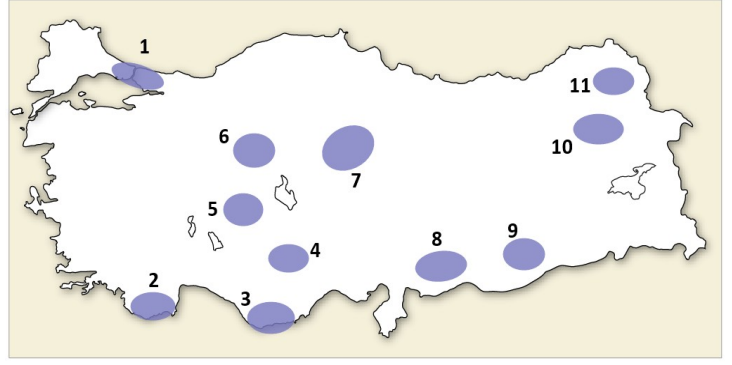
YERYÜZÜ ŞEKİLLERİNİN OLUŞUMU

Türkiye Fiziki Haritasından yararlanarak aşağıdaki soruları cevaplayın.

Yukarıdaki haritada işaretli ovaların adlarını yazın.

1.	5.	9.
2.	6.	10.
3.	7.	
4.	8.	

Yukarıdaki haritada işaretli platoların adlarını yazın.

1.	5.	9.
2.	6.	10.
3.	7.	11.
4.	8.	

Yukarıdaki şekilleri aşağıda verilen kavramlarla eşleştirin.

(Ada, Plato, Falez, Kıyı Oku, Lagün, Tombolo, Şelale, Buzul Vadisi (Sirk), Delta Ovası, Kumsal (Plaj), Menderes, Kanyon Vadi, Geniş Tabanlı Vadi, Kumul, Çentik Vadi)

1.	4.	7.	10.	13.
2.	5.	8.	11.	14.
3.	6.	9.	12.	15.